Súd:	Okresný súd Zvolen
Spisová značka:	9C/248/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6715214412
Dátum vydania rozhodnutia:	14. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Zuzana Konáriková
ECLI:	ECLI:SK:OSZV:2019:6715214412.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Konárikovou, v spore žalobkyne X. D., L.. XX.XX.XXXX, P. J. K., S..D.Á. XXX, zastúpenej Mgr. Robertom Antalom, advokátom, Advokátska kancelária Banská Bystrica, Ul. Kláry Jarunkovej 2, IČO: 37818309, proti žalovanému Slovenská autobusová doprava Zvolen, akciová spoločnosť, so sídlom 960 95 Zvolen, Balkán 53, IČO: 36 054 666, zast. Advokátska kancelária GABE - BB, s.r.o., so sídlom Profesora Sáru 3873/44, 974 01 Banská Bystrica, IČO : 36 855 936, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 80.000 Eur s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 20.000,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 14.10.2015 domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy vo výške 80.000,- Eur a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 18.03.2014 č.k. 2T/210/2013-256 bol vodič autobusu I. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom I.. T. XXX/XX, T. uznaný za vinného zo spáchania prečinu usmrtenia v dôsledku dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa 29.04.2013, ktorej následkom bolo úmrtie manžela žalobkyne, v čase dopravnej nehody idúceho na motocykli. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 03.04.2014. V čase dopravnej nehody bol vodič autobusu zamestnancom žalovaného. Žalovaný bol prevádzkovateľom motorového vozidla, autobusu značky Irisbus Crossway, ev.č. X. XXX Q., ktorým bola spôsobená dopravná nehoda. Žalobkyňa si voči vodičovi autobusu uplatnila v adhéznom konaní nárok na náhradu škody titulom nemajetkovej ujmy. Žalobkyni bola v predmetnom rozsudku priznaná náhrada škody vo výške 40.000,- Eur. Žalobkyňa sa teda podanou žalobou domáha proti žalovanému náhrady nemajetkovej ujmy za neoprávnený zásah do jej osobnostných práv, ku ktorému došlo v súvislosti s dopravnom nehodou dopravného prostriedku, ktorého je žalovaný prevádzkovateľom. Žalovaný bol prevádzkovateľom motorového vozidla zn. Irisbus Crossway, ev.č. X. XXX Q.. K dopravnej nehode došlo počas jazdy predmetného vozidla, a to v rámci riadenia a uskutočňovania cestnej prepravy osôb, ako hlavnej hospodárskej činnosti žalovaného. Dopravná nehoda bola spôsobená zamestnancom žalovaného pri plnení jeho pracovných povinností. V dôsledku toho žalovaný analogicky podľa § 853 a § 427 Občianskeho zákonníka zodpovedá za zásah do osobnostných práv žalobkyne, ku ktorému došlo v súvislosti s dopravnou nehodou pri prevádzke jeho dopravného prostriedku, následkom ktorej bolo úmrtie manžela žalobkyni. V trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen proti vodičovi autobusu pod sp.zn. 2T/210/2013 bolo preukázané, že vodič žalovaného spôsobil dopravnú nehodu, následkom ktorej zahynul manžel žalobkyne. Tým došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobkyne

na súkromný a rodinný život. Keďže morálna satisfakcia nie je v tomto prípade postačujúca, má žalobkyňa právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. I. D. (zosnulý manžel žalobkyne) bol manžel a otec troch detí a hoci bol už v dôchodkovom veku, bol stále vitálny. Jeho smrť ako fatálny následok dopravnej nehody predstavuje neodstrániteľný fakt, ktorý natrvalo rozhodujúcim spôsobom pretrhol rodinné a citové väzby s manželkou, ako aj s deťmi. Žalobkyňa, zosnulý I. D. a ich tri deti tvorili harmonickú rodinu a v dôsledku náhleho úmrtia I. D. došlo k nezvratnému a dramatickému narušeniu ich vzájomných vzťahov v rámci ich rodiny, a to ako manželov a ako rodiča s deťmi. Žalobkyňa dlhé roky žila s I. D. v harmonickom a usporiadanom manželstve, ktoré bolo založené na silných citových a sociálnych väzbách. Takúto ujmu žalobkyni nie je možné nikdy nahradiť, avšak je možné jej ujmu zmierniť tým, že jej bude aspoň sčasti vykompenzovaná, a to prostredníctvom peňažnej náhrady. Z trestného rozsudku vyplýva, že vodič autobusu porušil dôležitú povinnosť uloženú zákonom, keď nedal prednosť v jazde motocyklu, ale túto porušil preto, pretože poškodeného, blížiaceho sa na motocykli nevidel, resp. nemusel vidieť. V konaní vodiča autobusu absentuje akékoľvek úmyselné konanie, alebo hrubé porušenie, či zanedbanie svojich povinností, avšak celkom reálne možno konštatovať chvíľkovú nepozornosť, či nedostatočné zistenie stavu na vozovke predtým, než obžalovaný vošiel do križovatky, čo v kombinácii so vzájomnou polohou vozidiel spôsobilo tragický následok.

2. Žalovaný so žalobou žalobkyne nesúhlasil a vo vyjadrení zo dňa 25.11.2015 uviedol, že v danom prípade je daný nedostatok pasívnej vecnej legitimácie žalovaného, nakoľko žalovaný nie je tým subjektom, ktorý by zodpovedal za neoprávnený zásah do žalobkyňou uplatňovaných osobnostných práv podľa § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka. Uvedená skutočnosť vyplýva aj zo samotného trestného rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 2T/210/2013, z ktorého vyplýva, že je to práve I. E. ako vodič autobusu, ktorý zodpovedá za akýkoľvek zásah do osobnostných práv pozostalej žalobkyne. Uvedené platí bez ohľadu na skutočnosť, či bol I. E. v pracovnoprávnom vzťahu k tretej osobe, alebo nie. Žalovaný ďalej uviedol, že v prípade práva na náhradu nemajetkovej ujmy nie je možné ani podporne aplikovať ustanovenie § 420 ods.2 Občianskeho zákonníka, a to z dôvodu, že predmetom sporu nie je právo na náhradu škody, ale právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

3. Ďalej žalovaný poukázal na rozsudok Okresného súdu Zvolen sp.zn. 15C/68/2015 zo dňa 02.07.2015, ktorým bola spoločnosť SAD Zvolen, a.s. so sídlom Balkán 53, Zvolen, IČO: 36 004 928 zaviazaná na úhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- Eur, a to z titulu dopravnej nehody zo dňa 29.04.2013. V predmetnom rozsudku bola ustálená zodpovednosť spoločnosti SAD Zvolen, a.s., IČO: 36 004 928 za skutok, ktorý sa stal dňa 29.04.2013. Žalovaný má teda za to, že v tomto konaní nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom. Žalovaný teda vzniesol námietku veci právoplatne rozhodnutej, nakoľko o skutku ako takom a o subjekte zodpovednom na neoprávnený zásah do práv žalobkyne, bolo právoplatne rozhodnuté v konaní vedenom Okresným súdom Zvolen, sp.zn. 15C/68/2015. V tejto súvislosti žalovaný ďalej poukázal na § 135 ods.2 Občianskeho súdneho poriadku, keď v danom prípade je povinnosťou konajúceho súdu v celom rozsahu vychádzať z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp.zn. 15C/68/2015, ktorým bolo právoplatne rozhodnuté, že subjektom zodpovedným za neoprávnený zásah do práv žalobkyne je spoločnosť SAD Zvolen, a.s., IČO: 36 004 928, a nie žalovaný. Ďalej žalovaný uviedol, že žalobkyňou uplatňovanú náhradu nemajetkovej ujmy v celkovej výške 80.000,- Eur považuje za absolútne neprimeranú, a to najmä s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu. K protiprávnemu konaniu zo strany pána E. došlo z nedbanlivosti, v jeho konaní absentuje akékoľvek úmyselné konanie, alebo hrubé porušenie, či zanedbanie svojich povinností, avšak celkom reálne možno konštatovať chvíľkovú nepozornosť, či nedostatočné zistenie stavu na vozovke predtým, než vošiel do križovatky (strana 4 rozsudku OS Zvolen zo dňa 18.03.2014, sp.zn. 2T 210/2013); vodič išiel po vedľajšej ceste rýchlosťou 28,50 km/h, t.j. neporušil žiadne predpisy týkajúce sa obmedzenia najvyššej rýchlosti. Vodič autobusu tiež nebol pod vplyvom alkoholu, keď výsledkom dychovej skúšky bola nameraná hodnota 0,00 Mg/l. Žalovaný tiež poukázal na skutočnosť, že žalobkyni už boli z titulu nemajetkovej ujmy právoplatnými rozhodnutiami priznané finančné čiastky v celkovej výške 60.000,- Eur, a to: 40.000,- Eur jej bolo priznaných trestným rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 2T 210/2013, ktorým bola uložená povinnosť I. E., ako vodičovi autobusu a 20.000,- Eur bolo žalobkyni priznaných rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 15C/68/2015 zo dňa 02.07.2015, ktorým bola uložená povinnosť spoločnosti SAD Zvolen, a.s., IČO: 36 004 928 ako prevádzkovateľovi predmetného autobusu.

4. Vo vyjadrení zo dňa 07.01.2016 právny zástupca žalobkyne namietol, že rozsudok vydaný v právnej veci sp.zn. 15C/68/2015 nepredstavuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci, nakoľko nie je splnená

podmienka, že konanie sa týka tých istých účastníkov konania. Tiež poukázal na skutočnosť, že žalovaný a spoločnosť SAD Zvolen, a.s. sídlia na tej istej adrese a sú personálne prepojení, a to štatutárnym orgánom, konkrétne Ing. Antonom Mazánom, ktorý je predsedom predstavenstva žalovaného, ako aj spoločnosti SAD Zvolen, a.s. Žalovaný teda vedel, že žalobkyňa podala žalobu voči SAD Zvolen, a.s. a že táto spoločnosť nebola v spore vedenom pod sp.zn. 15C/68/2015 pasívne vecne legitimovaná, ale v spore sa správala táto spoločnosť pasívne, nevyjadrila sa k veci, nevzniesla v konaní námietku nedostatku pasívnej legitimácie, správala sa účelovo, aby dosiahla prípadné premlčanie nároku. Zároveň právny zástupca žalobkyne poukázal na skutočnosť, že žalobkyni nie je zrejmé, prečo bol v trestnom konaní zaviazaný na náhradu škody I. E., ako vodič autobusu, ktorý bol v čase dopravnej nehody zamestnancom žalovaného a k dopravnej nehode došlo pri plnení jeho pracovných úloh. Zaviazaný na náhradu škody mal byť žalovaný a vodič autobusu I. E. mal niesť zodpovednosť len podľa predpisov pracovného práva. Žalobkyňa tiež nepozná dôvod, pre ktorý nepodal I. E. proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, hoci bolo v tomto smere vecne nesprávne. Čo sa týka priznaného nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy voči spoločnosti SAD Zvolen, a.s., tento jej síce bol priznaný, avšak voči subjektu, ktorý nebol pasívne vecne legitimovaný. Preto je žalobkyňa nútená uplatniť si svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy opäť v tomto konaní, a to voči žalovanému, ktorý je pasívne vecne legitimovaným subjektom.

5. Vo vyjadrení zo dňa 07.04.2016 žalovaný uviedol, že nie je v spore pasívne vecne legitimovaným subjektom tiež z dôvodu, že nie je prevádzkovateľom dopravného prostriedku podľa ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka. Táto skutočnosť vyplýva aj z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T 210/2013 (čl.217), keď z evidenčnej karty motorového vozidla, ev. č. X. XXX Q. je nepochybné, že vlastníkom predmetného motorového vozidla nie je žalovaný, ale leasingová spoločnosť ČSOB Leasing, a.s. To znamená, že žalovaný je len leasingovým nájomcom motorového vozidla, pričom v súlade s ustálenou judikatúrou sa za prevádzkovateľa vozidla považuje prioritne vlastník motorového vozidla, resp. osoba, ktorá je oprávnená právne a fakticky disponovať s motorovým vozidlom. Odporca poukázal v tejto súvislosti na leasingovú zmluvu č. LZM 10/03787 zo dňa 11.11.2010 v znení dodatku zo dňa 11.11.2010, vrátane všeobecných podmienok finančného leasingu, ktorá zmluva bola uzatvorená medzi žalovaným ako leasingovým nájomcom a spoločnosťou ČSOB Leasing, a.s. ako vlastníkom motorového vozidla ev.č. X. XXX Q.. Rovnako v tejto súvislosti žalovaný poukázal aj na skutočnosť, že z uvedeného právneho názoru s najväčšou pravdepodobnosťou vychádzal súd aj v trestnom konaní, sp.zn. 2T 210/2013, ktorým bol I. E. uznaný za vinného ako vodič motorového vozidla, nakoľko zo samotného trestného spisu bolo zrejmé, že ČSOB Leasing, a.s. bol vlastníkom motorového vozidla a tým pádom aj subjektom zodpovedným podľa § 427 Občianskeho zákonníka, ako prevádzkovateľ motorového vozidla, pričom I. E. ako vodič motorového vozidla nebol v žiadnom právnom vzťahu v ČSOB Leasing, a.s. Z uvedeného dôvodu je daná priama zodpovednosť I. E. podľa ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka. Ďalej žalovaný vo vyjadrení poukázal na spoluzodpovednosť neb. I. D. na vzniknutej dopravnej nehode. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 431 Občianskeho zákonníka a § 23 ods.1 Zákona č. 725/2004 Z.z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách. Z pripojeného trestného spisu je zrejmé, že neb. I. D. viedol motorové vozidlo - motocykel Babeta bez evidenčnej značky. Na to, aby mohol byť tento motocykel prevádzkovaný v premávke na pozemných komunikáciách musel mať platné technické osvedčenie vozidla, nakoľko neb. I. D. toto platné technické osvedčenie nemal, hlavnou a jedinou príčinou vzniku škodovej udalosti bolo to, že motocykel nemal platné technické osvedčenie vozidla a preto neexistovalo oprávnenie prevádzkovať motocykel v premávke na pozemných komunikáciách, teda ku škode by nedošlo v prípade, ak by neb. I. D. rešpektoval zákonné ustanovenia a bez platného technického osvedčenia by neprevádzkoval motocykel v premávke na pozemných komunikáciách. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má teda žalovaný zato, že v súlade s ustanovením § 431 Občianskeho zákonníka hlavnú účasť na spôsobenej nehode mal neb. I. D., ktorý bez príslušného oprávnenia prevádzkoval vozidlo v premávke na pozemných komunikáciách. Žalovaný ďalej vo svojom vyjadrení namietol premlčanie navrhovateľkou uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalovaný uviedol, že žalobkyňa si uplatnila svoj nárok doručený súdu dňa 14.10.2015, pričom žalobkyňa sa dozvedela o vzniknutej ujme dňom smrti I. D. a o zodpovednom subjekte najneskôr dňa 09.10.2013, kedy došlo k preštudovaniu vyšetrovacieho spisu, ktorý na strane 217 obsahoval aj údaje o vlastníkovi a nájomcovi motorového vozidla ev.č. X. XXX Q.. Podľa vyjadrenia právnej zástupkyne žalovaného, v zmysle ustanovenia § 106 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode (analogicky o ujme v prípade zásahu do osobnostných práv) a o tom, kto za ňu zodpovedá, najneskôr však za tri roky odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda (ujma) vznikla.

6. Vo vyjadrení zo dňa 16.05.2016 právny zástupca žalobkyne v reakcii na vyjadrenie žalovaného zo dňa 07.04.2016 uviedol, že prevádzkovateľom motorového vozidla nie je leasingová spoločnosť, ako to tvrdí žalovaný, ale prevádzkovateľom motorového vozidla je jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností žalovaný, nakoľko podľa § 427 ods. l Občianskeho zákonníka zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky osoby, ktoré vykonávajú dopravu; teda nie vlastník dopravného prostriedku, ale osoba, ktorá použitím dopravného prostriedku vykonáva dopravu. ČSOB Leasing, a.s. pritom nevykonáva dopravu osôb, ani tovaru a nikdy takúto dopravu ani nevykonával, čo jasne vyplýva z výpisu z obchodného registra. Žalovaný vykonáva dopravu osôb a tovaru od októbra 2003, čo jasne vyplýva z úplného výpisu z obchodného registra. Tiež poukázal nato, že v osvedčení o evidencii, ktorú predložil žalovaný je jasne uvedený ako držiteľ osvedčenia žalovaný, pričom tiež poukázal v tejto súvislosti na § 2 písm. am/ Zákona č. 725/2004 Z.z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách. Ďalej právny zástupca žalobkyne uviedol, že aj z leasingovej zmluvy a všeobecných zmluvných podmienok je zrejmé, že žalovaný je a bol prevádzkovateľom motorového vozidla, pričom v tejto súvislosti poukázal na odsek 1.2.1 Všeobecných zmluvných podmienok, na odsek 1.2.2., odsek 1.5.5., odsek 1.5.6., odsek 1.5.7., odsek 3.1.1. a odsek 3.2. Všeobecných zmluvných podmienok. Čo sa týka spoluzodpovednosti na vzniknutej škode bez ohľadu nato, či Babeta poškodeného mala, alebo nemala byť vybavená evidenčným číslom, táto okolnosť nijakým spôsobom nemohla spôsobiť, alebo spoluspôsobiť škodu. V tejto súvislosti poukázal na odsudzujúci rozsudok Okresného súdu Zvolen č.k. 2T/210/2013-256, keď k škode došlo v dôsledku porušenia právnej povinnosti zo strany vodiča žalovaného a v priamej príčinnej súvislosti s týmto porušením. Škoda, ktorú utrpel poškodený, ako aj ujma, ktorú utrpela žalobkyňa nie je následkom prípadného porušenia administratívnej a evidenčnej povinnosti podľa platnej právnej úpravy. Ak teda poškodený prevádzkoval motocykel v rozpore s platnou právnou úpravou, takéto jeho konanie v žiadnom prípade nemohlo spôsobiť, či vyvolať škodu, či ujmu na strane poškodeného, resp. žalobkyne. V súvislosti s premlčaním uplatneného nároku právny zástupca žalobkyne uviedol, že nerozporuje, že neuplatnený nárok podlieha premlčaniu, avšak v čase preštudovania vyšetrovacieho spisu dňa 09.10.2013 žalobkyňa v žiadnom prípade nemohla vedieť, ktorá fyzická, či právnická osoba je za škodu zodpovedná. Preštudovanie vyšetrovacieho spisu v štádiu prípravného konania nedáva pre takýto záver dostatočný podklad. Žalobkyňa sa mohla nepochybne dozvedieť o tom, že kto je za spôsobenú škodu zodpovedný, až na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 2T/210/2013-256, ktorý sa stal právoplatným 03.04.2014. Na pojednávaní dňa 23.05.2016 právny zástupca uviedol, že v tejto súvislosti upravuje toto svoje vyjadrenie ohľadne dĺžky premlčacej lehoty, s tým, že tento nárok podlieha premlčaniu vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote.

7. V podaní zo dňa 20.05.2016 právna zástupkyňa žalovaného uviedla, že v zmysle § 2 písm. am/ zákona č. 725/2004 Zb. zák. nestačí len to, že je osoba zapísaná v osvedčení ako držiteľ osvedčenia o evidencii, časť I. a časť. II., ale musí byť splnená aj ďalšia podmienka, a to: že uvedená osoba je oprávnená rozhodovať o používaní vozidla. V zmysle leasingovej zmluvy č. LZM/10/03787 zo dňa 11.11.2010 v znení Dodatku zo dňa 11.11.2010 vrátane všeobecných zmluvných podmienok finančného leasingu však žalovaný je len nájomcom motorového vozidla bez akejkoľvek ďalej možnosti faktickej, alebo právnej dispozície s motorovým vozidlom, ako aj bez možnosti rozhodovať o používaní vozidla, čo vyplýva aj z bodu 1.5.9. Všeobecných obchodných podmienok, keď v zmysle týchto podmienok žalovaný ako leasingový nájomca nie je oprávnený bez predchádzajúceho písomného súhlasu ČSOB Leasing, a.s. odovzdať motorové vozidlo do užívania tretej osobe, bez ohľadu nato, či ide o výpožičku, pôžičku, alebo nájom. Ďalej právna zástupkyňa žalovaného poukázala na znenie ustanovenia § 21 ods.2 Zákona č. 725/2004 Z.z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách keď podľa názoru žalovaného nešlo zo strany neb. I. D. len o porušenie administratívnej a evidenčnej povinnosti podľa platnej právnej úpravy, ale o porušenie zákonného zákazu prevádzkovať v premávke na pozemných komunikáciách vozidlo, ktoré nemá osvedčenie o evidencii, alebo technické osvedčenie. Pokiaľ by neb. I. D. rešpektoval zákonné ustanovenia a bez platného technického osvedčenia by vôbec neprevádzkoval motocykel v premávke na pozemných komunikáciách, ku škode by nedošlo. Právna zástupkyňa žalovaného ďalej namietla začiatok plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty, keď túto lehotu nemožno počítať od právoplatnosti trestného rozsudku Okresného súdu Zvolen, keď z tohto rozsudku nevyplýva žiadna zodpovednosť žalovaného za akúkoľvek škodu a odporca nie je ani nikde v predmetnom rozsudku spomenutý. Žalobkyňa sa dozvedela o zodpovednom subjekte najneskôr dňa 09.10.2013, kedy došlo k preštudovaniu vyšetrovacieho spisu, nakoľko údaje o vlastníkovi a nájomcovi motorového vozidla ev.č. X. XXX Q. sú obsiahnuté len vo vyšetrovacom spise, strana 217. V priebehu

hlavného pojednávania neboli doplnené žiadne dôkazy ohľadne údajov o motorovom vozidle, ev.č. X. XXX Q., o jeho vlastníkovi a nájomcovi, čo vyplýva z pripojeného trestného spisu 2T 210/2013. Vzhľadom na vyššie uvedené premlčacia doba uplynula dňa 09.10.2015 a žaloba bola podaná na súde dňa 14.10.2015.

8. Okresný súd Zvolen vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, oboznámením sa s obsahom pripojených súdnych spisov Okresného súdu Zvolen sp.zn. 2T/210/2013, sp.zn. 15C/68/2015, sp.zn. 15D/62/2013 a vo veci rozhodol tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 20.000 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Zároveň rozhodol, že o trovách konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

9. Žalovaný proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podal proti 1., 3. a 4. výroku rozsudku odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp.zn. 12Co/292/2016-171 zo dňa 29.12.2016 rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 20.000 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (1. výrok) a v súvisiacich výrokoch o trovách konania (3. výrok, 4. výrok) zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Na pojednávaní dňa 15.11.2018 právny zástupca žalobkyni uviedol, že v trestnom konaní, v ktorom p. E. ako zamestnanec žalovaného bol odsúdený, si žalobkyňa uplatnila nárok na nemajetkovú ujmu voči nemu, pričom Okresný súd Zvolen zaviazal p. E., napriek skutočnosti, že v daných alebo obdobných prípadoch zodpovednosť za nemajetkovú ujmu nesie právnická osoba, zaplatiť žalobkyni sumu 40.000 Eur. K dnešnému dňu suma zaplatená nebola, p. E. je nemajetný a plnil len minimálnymi zrážkami z dôchodku. Žalobkyňa nemá záujem na tom, aby sa obohacovala ani uspokojovala svoj nárok od osoby, ktorá v podstate by na takéto plnenie nemala byť zaviazaná. Je však potrebné zdôrazniť, že od tej nešťastnej udalosti uplynulo viac ako 5,5 roka a pokiaľ sa jedná o zadosťučinenie alebo nemajetkovú náhradu ujmy, tak sa žalobkyni nedostáva v žiadnom rozsahu. Čo sa týka rozsudku Okresného súdu Zvolen sp.zn. 15C/68/2015, ktorým bola zaviazaná obchodná spoločnosť SAD, a.s., je to špecifická nešťastná situácia v tom zmysle, že právny zástupca žalobkyne pochybil, keď omylom bola žalovaná iná právnická osoba, ktorá z hľadiska podobnosti, zhodnosti a zameniteľnosti obchodných názvov, personálneho prepojenia štatutárnych orgánov, zhodného sídla atď., bola žalovaná nesprávna právnická osoba, ktorá je nemajetná a voči ktorej žalobkyňa ani nepodala návrh na vykonanie exekúcie. Subjektom právne zodpovedným za nemajetkovú ujmu, ktorá bola spôsobená žalobkyni je žalovaný v tomto konaní. Žalobkyňa sa ani po 5,5 roku v podstate nedomohla žiadnej nemajetkovej ujmy, ktorá jej bola spôsobená.

11. Právna zástupkyňa žalovaného na pojednávaní dňa 15.11.2018 zdôraznila, že nebohý p. D. sa dopustil porušenia povinnosti účastníka cestnej premávky, keď viedol motocykel Babeta bez platného technického osvedčenia vozidla.

12. Na pojednávaní súd vypočul žalobkyňu, ktorá vypovedala, že manželstvo s nebohým I. D. v čase dopravnej nehody trvalo 42 rokov. V tom čase žalobkyňa mala 63 rokov a nebohý manžel mal 65 rokov. Obaja už boli dôchodcovia, avšak zároveň ešte riadne pracovali. Manžel chodil pracovať ako žeriavnik. Spoločne postavili rodinný dom v K., v ktorom bývali. V spoločnej domácnosti s nimi žila aj dcéra s rodinou. Mali vnučku, ktorá neskôr zomrela. Obaja synovia navštevovali ich domácnosť veľmi často. Pokiaľ ide o spoločne strávený čas manželov, trávili ho predovšetkým spoločnou prácou, ktorá súvisela s domom a so záhradou. Manžel bol veselej povahy, účinkoval v súbore, hral, spieval, bol to veľmi dobrý človek. Mali veľmi harmonické manželstvo. V čase dopravnej nehody nebola žalobkyňa existenčne závislá na manželovi a jeho príjmoch, nakoľko obaja boli zamestnaní a poberali aj starobný dôchodok. Po smrti manžela musela žalobkyňa vyhľadať odbornú lekársku pomoc. Lieči sa u psychiatra, momentálne je to u p. MUDr. Y.. Berie aj lieky na ukľudnenie a spanie. Zo začiatku liečby absolvovala aj terapie. Momentálne pravidelne navštevuje lekára s tým, že vyšetrenie spočíva v konzultácii a v predpise liekov. Žalobkyňa uviedla, že po smrti manžela sa cíti veľmi osamelá, nechodí nikde, nič ju nebaví, zhoršil sa jej zdravotný stav. Absolvovala 12 operácií so zrakom a kĺbmi. Manžel chýba celej rodine a jeho stratu veľmi silno pociťuje. Po smrti manžela jej zomrela aj vnučka, ktorá ukončila 1. ročník na vysokej škole a pred 6 mesiacmi zomrel aj najstarší syn, pričom neveste ostali 4 deti. Pokiaľ ide o právoplatné rozhodnutia Okresného súdu Zvolen sp. zn. 15C/68/2015 a 2T/210/2015, zo strany I. E. jej bola poukázaná finančná úhrada v sume do 3.000 Eur. Pokiaľ ide o žalovaného v konaní sp.zn. 15C/68/2015, subjekt je nemajetný a žalobkyni nebolo poskytnuté žiadne finančné plnenie. Žalobkyňa uviedla, že motocykel Babeta, ktorý

manžel pri dopravnej nehode viedol, nemal technické osvedčenie, ani ŠPZ. Niekoľkokrát ho zastavili aj policajti, nikdy sa však neriešilo, že Babeta nemala ŠPZ ani technické osvedčenie. Bola to nová Babeta. Aj keby manžel mal platné technické osvedčenie, k autonehode by došlo, pretože bolo preukázané, že dopravnú nehodu spôsobil šofér autobusu p. E..

13. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise a oboznámením sa s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn. 2T/210/2015 a zistil nasledovný skutkový stav.

14. Z pracovnej zmluvy zo dňa 31.12.1993 (čl. 85-87 spisu) súd zistil, že táto pracovná zmluva bola uzatvorená medzi Slovenskou autobusovou dopravou Banská Bystrica, š.p., odštepný závod Krupina ako zamestnávateľom a I. E., L.. XX.XX.XXXX, P. J. T., C. O. XX ako zamestnancom. Z oznámenia o prechode práv a povinností s pracovnoprávnych vzťahov (čl.95 spisu) súd zistil, že týmto oznámením oznámila SAD Zvolen, š.p. I. E., že dňa 01.07.1998 dôjde k zrušeniu štátneho podniku SAD Krupina bez likvidácie zlúčením, pričom pracovný pomer v štátnom podniku SAD Krupina nekončí a všetky práva a povinnosti z neho preberá odo dňa 01.07.1998 SAD Zvolen, š.p.

15. Z oznámenia o prechode práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov (čl.94 spisu) súd zistil, že týmto oznámením oznámila SAD Zvolen, a.s. so sídlom Balkán 53, Zvolen I. E., že dňom 31.05.2002 došlo k zrušeniu podniku SAD Zvolen, š.p. so sídlom vo Zvolene, bez likvidácie, pričom pracovný pomer v SAD Zvolen, š.p. nekončí a všetky práva a povinnosti z pracovnoprávnych vzťahov preberá od 01.06.2002 SAD Zvolen, a.s.

16. Z Dohody o doplnení pracovnej zmluvy uzatvorenej medzi Slovenskou autobusovou dopravou Zvolen, a.s., IČO: 36 054 666 a p. I. E., L.. XX.X.XXXX označenou ako Dodatok č. 2 súd zistil, že zmluvné strany doplnili pracovnú zmluvu uzatvorenú dňa 31.12.1993 v znení jej dodatku na dohodnutý druh práce, charakteristiku pracovného miesta, miesto výkonu práce, mzdové podmienky a ďalšie pracovné podmienky špecifikované v dohode. Z dohody o zmene pracovnej zmluvy označenej ako Dodatok č. 3 zo dňa 5.5.2014 uzatvorenej medzi zamestnávateľom Slovenská autobusová doprava Zvolen, a.s., IČO: 36 054 666 a zamestnancom I. E., L.. XX.X.XXXX súd zistil, že predmetom dohody bolo doplnenie pracovnej zmluvy uzatvorenej dňa 31.12.1993 v znení jej dodatku č. 1 a č. 2 o ďalšie pracovné podmienky.

17. Z rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 2T/210/2013-256 zo dňa 18.03.2014 súd zistil, že obžalovaný I. E.T., L.. XX.XX.XXXX, J. T., I.. T. XXX/XX bol uznaný za vinného, že dňa 29.04.2013 v čase o 15.20 h na križovatke ulice Ľ.Štúra a ulice Merovská cesta v obci Dudince, okres Krupina, ako vodič autobusu Irisbus Crossway, ev.č. X. XXX Q., prichádzajúci do križovatky v smere od základnej školy nedal prednosť v jazde motocyklu tov. zn. Babeta, bez evidenčného čísla, ktorý viedol ako vodič I. D., bytom S.. D. XXX, K., po ulici Merovská cesta, označenej „hlavná cesta“ v smere od miestnej časti Merovce, smerom do centra obce Dudince, čím došlo k zrážke vozidiel, pri ktorej došlo k ťažkým zraneniam I. D., ktorý utrpel viacnásobné poranenia tela a ťažké pomliaždenia mozgu a zakrvácanie pod obaly mozgu pri zlomenine spodiny lebečnej, ktorým napriek okamžitej hospitalizácii dňa 28.05.2013 o 17.45 h podľahol na FNsP v Nových Zámkoch, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods.l, ods.2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona a zato bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, pričom výkon trestu odňatia slobody mu bol podmienečne odložený za súčasného uloženia probačného dohľadu na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov. Zároveň súd obžalovanému uložil povinnosť v skúšobnej dobe nahradiť škodu X. D., L.. XX.XX.XXXX, J. K., S.. D. XXX škodu vo výške 3460,- Eur vzniknutú v súvislosti s nákladmi na pohreb a škodu vo výške 40.000,- Eur titulom nemajetkovej ujmy. Zároveň bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu v trvaní 4 rokov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 03.04.2014.

18. Z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp.zn. 15C/68/2015 zo dňa 02.07.2015 súd zistil, že žalobkyňa X. D. sa domáhala voči žalovanému SAD Zvolen, a.s. so sídlom Zvolen, Balkán 53, IČO: 36 004 928 náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 80.000,- Eur a náhrady trov konania. Predmetným rozsudkom súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 20.000,- Eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

19. Z osvedčenia o evidencii, časť II. (čl.69 spisu) súd zistil, že vlastníkom vozidla zn. Irisbus Crossway, ev.č. X. XXX Q., je spoločnosť ČSOB Leasing, a.s., IČO: 35 704 713 so sídlom Panónska cesta 3308/11,

Bratislava - Petržalka. Držiteľom osvedčenia je spoločnosť SAD Zvolen, a.s. so sídlom Zvolen, Balkán 105/53, IČO: 36 054 666.

20. Z leasingovej zmluvy č.LZM/10/03787 zo dňa 11.11.2010 súd zistil, že táto bola uzatvorená medzi spoločnosťou ČSOB Leasing, a.s. a spoločnosťou Slovenská autobusová doprava Zvolen, a.s., Balkán 53, 960 95 Zvolen, ako leasingovým nájomcom. Predmetom leasingu bolo nové nákladné vozidlo zn. Irisbus Crossway, VIN: VNESFR1600M010282. Podľa leasingovej zmluvy ČSOB Leasing, a.s. udelil nájomcovi plnú moc podľa všeobecných zmluvných podmienok finančného leasingu, najmä zastupovanie pri : 1. vybavovaní colných záležitostí pri predmete leasingu dovážaných zo zahraničia, 2. prevzatí PL od dodávateľa na území SR, jeho uvedením do prevádzky a pri dopravnej technike, aj pri prihlásení do evidencie príslušného dopravného inšpektorátu polície SR, 3. uplatňovaní nárokov zo závad PL, vrátane zastupovania pred súdmi a rozhodovacími orgánmi okrem odstúpenia od kúpnej zmluvy, 4. uzatvorení poistenia v rozsahu všeobecných zmluvných podmienok finančného leasingu, 5. vybavovaní prípadných poistných udalostí.

21. Z Dodatku k leasingovej zmluve č. LZM/10/03787 zo dňa 11.11.2010 súd zistil, že tento dodatok bol uzatvorený bol uzatvorený medzi ČSOB Leasing, a.s. a odporcom ako leasingovým nájomcom. Predmetom tohto dodatku bola zmena niektorých ustanovení Všeobecných zmluvných podmienok finančného leasingu ČSOB Leasing, a.s. pre dopravnú techniku 03/10, ktoré tvoria prílohu leasingovej zmluvy č. LZM/10/03787.

22. Podľa Všeobecných zmluvných podmienok finančného leasingu ČSOB Leasing, a.s. pre dopravnú techniku 03/10 (čl.76 spisu) bodu 1.2.1. za uvedenie predmetu leasingu do prevádzky sa považuje prevzatie predmetu leasingu a osvedčenia o evidencii, v prípade osvedčenia vozidla. Leasingový nájomca zodpovedá zato, že ním prevzatý predmet leasingu je riadne zaevidovaný na príslušnom dopravnom inšpektoráte policajného zboru SR, pri evidencii predmetu leasingu je leasingový nájomca povinný riadiť sa vykonávajúcimi predpismi policajného zboru SR a zabezpečiť vykonanie záznamu o leasingovom vzťahu na základe ktorého je predmet leasingu prenajatý a leasingový nájomca je evidovaný ako držiteľ predmetu leasingu. Podľa bodu 1.2.2. Všeobecných zmluvných podmienok, pokiaľ je uvedenie predmetu leasingu do prevádzky spojené so zákonnými povinnosťami registrácie, alebo s povoleným orgánom štátnej správy, iným orgánom, či inými povinnosťami danými všeobecne záväznými právnymi predpismi (napríklad atesty, osvedčenia a podobne) je leasingový nájomca povinný splniť ich riadne a včas a uhradiť náklady spojené s týmito povinnosťami v stanovených termínoch. Pokiaľ z leasingovej zmluvy nevyplýva, že tieto náklady budú zahrnuté v cene predmetu leasingu a kópiu rozhodnutia, či iného dokladu o splnení takejto povinnosti ihneď doručí ČSOB Leasing. Podľa bodu 1.3.1. Všeobecných zmluvných podmienok leasingový nájomca nesie riziká výskytu nedostatkov, zničení, strát, odcudzenia a predčasného opotrebovania predmetu leasingu, i keď na tom nenesie vinu. V prípade, že táto skutočnosť nastane je leasingový nájomca povinný ihneď informovať ČSOB Leasing a je povinný i naďalej platiť leasingové splátky riadne včas a v plnej výške, ale len v prípade, ak si ČSOB Leasing riadne a včas plnil svoje záväzky na základe tejto leasingovej zmluvy. Podľa bodu 1.3.2. v prípade škôd vzniknutých tretím osobám v súvislosti s prevádzkou predmetu leasingu je leasingový nájomca povinný ihneď urobiť všetky opatrenia, vrátane tých, ktoré by inak bol povinný urobiť ČSOB Leasing, aby nároky, hlavne nároky na poistné plnenie ostali zachovaná a škody spôsobené tretím osobám boli čo najnižšie. Okrem toho je leasingový nájomca povinný do 3 dní od vzniku škody ČSOB Leasing informovať. Pokiaľ by z akýchkoľvek dôvodov neboli škody úplne, alebo s časti uhradené a uhradiť by ich bol podľa zákona povinný ČSOB Leasing, je leasingový nájomca povinný takúto škodu ČSOB Leasing na základe platobného dokladu uhradiť. Podľa bodu 1.5.5. zmluvných podmienok leasingový nájomca je povinný počas doby účinnosti leasingovej zmluvy odstrániť všetky škody na predmete leasingu. Pokiaľ odstránenie škôd nie je vykonané bezplatne, je povinný tak urobiť na vlastné náklady. Podľa bodu 1.5.6. Všeobecných podmienok všetky náklady spojené s prevádzkou, opravami, úpravami a údržbou predmetu leasingu, hlavne prihlasovacie, prevádzacie a odhlasovacie poplatky, cestná daň, diaľničný poplatok, a koncesionársky poplatok užívateľa rozhlasovaného, alebo televízneho prijímača hradí počas doby účinnosti leasingovej zmluvy leasingový nájomca, s výnimkou nákladov týkajúcich sa ČSOB Leasing podľa dohody v kúpnej zmluve. Podľa bodu 1.5.7. Všeobecných podmienok žiadne úpravy predmetu leasingu, nie leasingový nájomca bez predchádzajúceho písomného súhlasu ČSOB Leasing oprávnený vykonať, toto neplatí, pokiaľ ide o umiestnenie odstrániteľných nápisov a reklám na predmete leasingu, ak nie sú takéto nápisy a reklamy v rozpore s povinnosťami podľa bodu 1.5.15. Podľa bodu 1.5.9. Všeobecných podmienok leasingový nájomca nie je oprávnený bez

predchádzajúceho písomného súhlasu ČSOB Leasing odovzdať predmet leasingu do užívania tretej osobe, bez ohľadu nato, či ide o pôžičku, výpožičku, alebo nájom; za tretiu osobu sa pre účely tohto dojednania nepovažujú zamestnanci leasingového nájomcu a osoby jemu blízke. Podľa bodu 3.1.1. Všeobecných podmienok pokiaľ to všeobecne záväzné právne predpisy vyžadujú, je leasingový nájomca povinný v deň prvého použitia predmetu leasingu dojednať poistnú zmluvu na povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a toto poistenie udržiavať po celú dobu trvania leasingovej zmluvy. Podľa bodu 3.1.2 všeobecných podmienok v spojení s dodatkom k leasingovej zmluve č. LZM/10/03787 zo dňa 11.11.2010 „leasingový nájomca súhlasí, aby ČSOB leasing vykonával úhrady za dojednané povinné zmluvné poistenie počas doby platnosti leasingovej zmluvy na bankový účet poisťovne za leasingového nájomcu a zároveň sa leasingový nájomca zaväzuje počas doby platnosti leasingovej zmluvy dojednané poistné platiť prostredníctvom ČSOB leasing spolu s leasingovými splátkami. Výška poistného k úhrade bude uvedená v dohode o platbách nájomného samostatne. Podľa bodu 3.2. Všeobecných podmienok leasingový nájomca je povinný pred prevzatím predmetu leasingu dojednať havarijné poistenie predmetu leasingu proti poškodeniu, alebo zničeniu v dôsledku minimálne nasledovných rizík: havária, živelné riziká, odcudzenie, vandalizmus. Podľa bodu 3.2.1 písm. a) všeobecných podmienok leasingu (Havarijné poistenie dojednávané v mene a na účet leasingového nájomcu plateného prostredníctvom ČSOB leasing), leasingový nájomca dojednáva poistnú zmluvu v ním vybranej poisťovni vo vlastnom mene a na vlastný účet ako užívateľ vozidla a poistník, ČSOB leasing vystupuje ako vlastník vozidla v prospech ktorého je počas doby platnosti leasingovej zmluvy vinkulované poistné plnenie z havarijného poistenia predmetu leasingu.

23. Z lekárskych správ založený na č.l. 220 - 227 súdneho spisu súd zistil, že žalobkyňa je liečená v neurologickej ambulancii od 12.8.2013 pre bolesti v driekovej oblasti s predpísanou medikamentóznou liečbou a absolvovala psychiatrické vyšetrenia od 13.6.2018 z dôvodu recidivujúcej depresívnej poruchy.

24. Podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

25. Podľa ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

26. Podľa ods. 2 tohto zákonného ustanovenia pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

27. Podľa ustanovenia § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

28. Podľa ustanovenia § 853 ods. 1 OZ občiansko-právne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto, ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahu obsahom aj účelom im najbližšie.

29. Podľa ustanovenia § 420 ods. 2 OZ škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby sami za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

30. Podľa ustanovenia § 427 ods. 1 a 2 OZ fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

31. Podľa ustanovenia článku 8 odseku l Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd, publikovaného pod č. 209/1992 Zb., každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie. Z ustanovenia článku 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach publikovaného pod č 120/1976 Zb. vyplýva, že nikto nesmie byť vystavený svojvoľnému zasahovaniu do súkromného života, rodiny, domova alebo korešpondencie

a každý má právo na zákonnú ochranu proti takým zásahom alebo útokom. Právo na súkromie v rôznych poňatiach môže zahŕňať tak ochranu rodinného života, súkromie obydlia, listové tajomstvo, ako aj ochranu cti, povesť človeka, či ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o osobe. V ústavnej rovine je zakotvené v článku 16 Ústavy Slovenskej republiky - nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená, obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom; článku 19 ods. 1 - každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, ods. 2 - každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe; v článku čl. 21 garantujúcom nedotknuteľnosť obydlia; v článku 22 zaručujúcom ochranu listového tajomstva, tajomstva dopravovaných správ a iných písomností a ochranu osobných údajov.

32. Právo na ochranu osobnosti Občiansky zákonník upravuje ako jednotné právo. V dôsledku toho je treba jednotlivé práva, ktoré v tomto jednotnom rámci vznikajú chápať ako práva čiastkové, líšiace sa navzájom vzťahom k rôznym hodnotám, stránkam osobnosti, avšak vychádzajúcim z osobnosti tvoriacej fyzickú a mravnú jednotu. Ako základné hodnoty osobnosti každej fyzickej osoby uvádza Občiansky zákonník v § 11 výslovne život, zdravie, občiansku česť a ľudskú dôstojnosť, ako aj súkromie, meno a prejavy osobnej povahy. Podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy, vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie resp. práva na rodinný život, môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať jeho citové potreby, to je nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová emocionálna ujma. Osobnosť, ktorá je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva v prípade ak došlo k zásahu do tohto práva, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti.

33. Analogicky použijúc § 853 Občianskeho zákonníka v spojení s § 420 ods.2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo právnickou osobou. Pokiaľ je na mieste analogické použitie ustanovenia § 420 ods.2 Občianskeho zákonníka pri určení, či zodpovednosť za zásah do osobnostných práv nesie fyzická osoba bezprostredne konajúca alebo právnická osoba za ktorú fyzická osoba konala v rámci výkonu činností, ktorými bola poverená touto právnickou osobou, je rovnako na mieste analogické použitie ustanovenia § 427 ods.2 Občianskeho zákonníka pri určení subjektu zodpovedného za zásah do osobnostných práv, ktorý bol spôsobený prevádzkou dopravných prostriedkov. Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že tak ako podľa okolností konkrétneho prípadu zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla prevádzkovateľ vozidla poškodenému, zodpovedá tento prevádzkovateľ aj za nemajetkovú ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach fyzickej osobe. Občiansky zákonník pojem prevádzateľ nevymedzuje, ide o osobu fyzickú alebo právnickú, ktorá má právnu a faktickú možnosť disponovať s dopravným prostriedkom a ktorá ho organizovane užíva dlhodobo a na určený účel, pričom užívajúca osoba je zo zákona alebo zmluvy oprávnená dopravný prostriedok na tento účel používať.

34. Podľa § 2 písm. j) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o povinnom zmluvnom poistení“), na účely tohto zákona sa rozumie, prevádzkovateľom motorového vozidla fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má právnu alebo faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom.

35. Podľa § 3 zákona o povinnom zmluvnom poistení, povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu má pri tuzemskom motorovom vozidle ten, kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla alebo ten, kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba, na ktorú sa držba motorového vozidla previedla, v ostatných prípadoch ten, kto je vlastníkom motorového vozidla alebo jeho

prevádzkovateľom. Ak na motorové vozidlo je uzatvorená nájomná zmluva s právom kúpy prenajatej veci, povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu má nájomca.

36. Pojem „prevádzateľ“ nemožno zamieňať s pojmom „držiteľ“ motorového vozidla. Držiteľa vymedzuje príslušný administratívny predpis - podľa § 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, na účely tohto zákona sa rozumie držiteľom vozidla osoba zapísaná v osvedčení o evidencii časť I a časť II ako držiteľ osvedčenia alebo takáto osoba zapísaná v osvedčení o evidencii vydanom v cudzine. Toto vymedzenie má význam len z evidenčného hľadiska.

37. Leasingová spoločnosť je prevádzateľom objektívne zodpovedným za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku ak v dobe nehody bola jeho vlastníkom a dispozícia príjemcu leasingu (nájomcu) bola obmedzená napr. tým, že podľa leasingovej zmluvy nebol oprávnený vykonávať technické úpravy s výnimkou nevyhnutných opráv a nebol ani povinný vozidlo poistiť. V prípade leasingu je potrebné pri určení prevádzateľa vozidla posúdiť podľa obsahu príslušnej zmluvy aký rozsah práv k vozidlu vlastník previedol na leasingového nájomcu. Za prevádzateľa vozidla nemožno leasingového nájomcu považovať vtedy, ak podľa zmluvy bol oprávnený vozidlo za odplatu užívať obvyklým spôsobom, nemohol na ňom zabezpečovať technické úpravy s výnimkou nutných opráv, mal hradiť iba údržbu a opravy vozidla a nebol oprávnený vozidlo poistiť, pričom postenie vozidla vrátane zákonného poistenia bolo zahrnuté v tzv. požičovnom. V tejto súvislosti je nutné posúdiť kto v konkrétnom prípade bol prevádzateľom dopravného prostriedku, za ktorého je treba všeobecne pokladať toho, kto má trvalú možnosť právnej a faktickej dispozície s vozidlom.

38. K úmrtiu I. D. došlo konaním vodiča autobusu I. E., ktorý v čase dopravnej nehody bol zamestnancom žalovaného, čo vyplýva z predloženej pracovnej zmluvy zo dňa 31.12.1993 a následných Dodatkov k pracovnej zmluve a dopravnú nehodu spôsobil pri výkone jeho práce vodiča autobusu pre žalovaného, keď viedol toto vozidlo, ktorého prevádzkovateľom bol žalovaný. Spoločnosť ČSOB Leasing, a.s. nevykonáva dopravu osôb ani tovaru. Súd má za to, že prevádzkovateľom predmetného dopravného prostriedku bol žalovaný a to s poukazom na ustanovenia ods. 1.2.1, odseku 1.2.2., odseku 1.5.5., odseku 1.5.6., odseku 1.5.7., odseku 3.1.1, odseku 3.2. Všeobecných zmluvných podmienok k leasingovej zmluve, podľa ktorých žalovaný ako leasingový nájomca bol povinný znášať náklady spojené s registráciou vozidla (bod 1.2.2), všetky náklady spojené s prevádzkou, opravami, úpravami a údržbou predmetu leasingu, hlavne prihlasovacie, prevádzacie a odhlasovacie poplatky, cestná daň, diaľničný poplatok, a koncesionársky poplatok užívateľa rozhlasovaného, alebo televízneho prijímača (bod 1.5.6), leasingový nájomca bol povinný počas doby účinnosti leasingovej zmluvy odstrániť všetky škody na predmete leasingu (bod 1.5.5). Ďalej v prípade škôd vzniknutých tretím osobám v súvislosti s prevádzkou predmetu leasingu bol leasingový nájomca povinný ihneď urobiť všetky opatrenia, vrátane tých, ktoré by inak bol povinný urobiť ČSOB Leasing, aby nároky, hlavne nároky na poistné plnenie ostali zachovaná a škody spôsobené tretím osobám boli čo najnižšie a pokiaľ by z akýchkoľvek dôvodov neboli škody úplne, alebo s časti uhradené a uhradiť by ich bol podľa zákona povinný ČSOB Leasing, bol leasingový nájomca povinný takúto škodu ČSOB Leasing na základe platobného dokladu uhradiť. Rovnako je z leasingovej zmluvy zrejmé, že leasingový nájomca bol povinný dojednať povinné zmluvné poistenie a havarijné poistenie a bol povinný poistné platiť, pričom poistenie síce bolo platené spolu s leasingovými splátkami, avšak oddelene od platieb nájomného (bod 3.1.1, bod 3.2, bod 3.2.1).

39. Pokiaľ ide o posúdenie pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v konaní, táto ďalej vyplýva zo skutočností, že k úmrtiu I. D.É. došlo konaním vodiča autobusu I. E., ktorý v čase dopravnej nehody bol zamestnancom žalovaného a dopravnú nehodu spôsobil pri výkone jeho práce vodiča autobusu pre žalovaného, keď viedol toto vozidlo. Skutočnosť, že vodič autobusu bol v čase dopravnej nehody zamestnancom žalovaného v konaní sporná nebola a súd ju mal preukázanú pracovnou zmluvou zo dňa 31.12.1993 v znení následných dodatkov k pracovnej zmluve. Zodpovednosť zamestnanca žalovaného (šoféra autobusu I. E.) vo vzťahu k zamestnávateľovi je daná v zmysle príslušných zákonných ustanovení Zákonníka práce.

40. Právna zástupkyňa žalovaného vzniesla námietku premlčania uplatneného nároku. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ustanovenia § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka sa premlčuje vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe. Počiatok plynutia všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby náhrady za nemajetkovú ujmu podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné

práva fyzickej osoby. Premlčacia doba teda začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. Žalobkyňa si v konaní uplatnila náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch voči žalovanému žalobou na súde dňa 14.10.2015. K zásahu do jej osobnostnej sféry došlo dopravnou nehodou dňa 29.4.2013, ktorej následkom bolo úmrtie manžela žalobkyne. Dňom nasledujúcim po dopravnej nehode začala plynúť všeobecná 3-ročná premlčacia doba. V čase kedy došla žaloba na súd, 3-ročná premlčacia doba ešte neuplynula. Preto súd konštatuje, že nárok uplatnený žalobkyňou v tomto konaní premlčaný nie je.

41. Podľa § 112b ods.2 zákona č. 725/2004 Z.z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách v znení platnom a účinnom do 30.09.2013, prevádzkovateľ vozidla, ktorý chce po 1. januári 2013 v premávke na pozemných komunikáciách prevádzkovať vozidlá kategórie L, M, N, O, T, C, R, PS a LS, ktoré majú vydané technické osvedčenie vozidla a neboli prihlásené do evidencie vozidiel, musí požiadať o vydanie osvedčenia o evidencii časť II podľa § 23a. Pre vozidlá kategórie L1e vyrobené pred 1. januárom 2000 sa ustanovenie prvej vety uplatňuje od 1. januára 2023 a pre vozidlá kategórie PS používané v poľnohospodárstve sa ustanovenie prvej vety uplatňuje od 1. januára 2017.

42. Pokiaľ ide o argument žalovaného, že je potrebné skúmať spoluzavinenie dopravnej nehody aj vodičom motocykla Babeta, ktorým bol nebohý I. D., tak z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn. 2T/210/2013 zo znaleckého posudku č. 365/2013 vypracovaného znaleckou organizáciou X., D..O..M.. na č.l. 129 - 177 spisu vyplýva, že motocykel Babeta sa pohyboval po hlavnej ceste a pred stretom s autobusom nemohol vodič Babety predpokladať, že vodič autobusu nezastaví a vojde do križovatky t.j. vodič Babety nemohol dopravnej nehode zabrániť. Skutočnosť, že nebohý I. D. viedol motocykel Babeta bez ŠPZ a technického oprávnenia nebola v konaní sporná. Súd konštatuje, že podľa § 112b ods.2 zákona č. 725/2004 Z.z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách v znení platnom a účinnom v čase dopravnej nehody I. D. nepotreboval k prevádzke Babety ani evidenčné číslo vozidla, ani technické osvedčenie. Jeho spoluzavinenie na dopravnej nehode nemožno konštatovať.

43. Súd mal v konaní preukázané, že smrť manžela žalobkyne pri dopravnej nehode, ktorú spôsobil zamestnanec žalovaného, je neoprávneným zásahom do práva fyzickej osoby na súkromný a rodinný život. Súčasťou práva na ochranu súkromia chráneného podľa § 11 Občianskeho zákonníka je aj rodinný život a konanie, ktoré spôsobí násilné pretrhnutie rodinných väzieb stratou člena rodiny je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny. Následky neoprávneného zásahu sú u žalobkyni trvalé a neodstrániteľné. Smrťou manžela navždy stratila možnosť rodinného, manželského, súkromného života s ním. Predstavoval pre ňu najbližšiu osobu, jeho stratou sa žalobkyni výrazne zhoršila kvalita života, jej zdravotný stav a sociálna sféra jej existencie. Pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd hodnotil závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo. K zásahu do osobnostných práv žalobkyne došlo zavineným protiprávnym konaním nedbanlivostného charakteru. Šofér autobusu, teda zamestnanec žalovaného nemal úmysel spôsobiť vzniknutý následok a to úmrtie manžela žalobkyne. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že rozsah závažnosti vzniknutej nemajetkovej ujmy žalobkyne je značný. Z predložených lekárskych správ, ako aj z výpovede žalobkyne je zrejmé, že od smrti manžela sa podstatne zhoršil jej fyzický a psychický zdravotný stav. Žalobkyňa absolvovala po smrti manžela 12 operácií so zrakom a kĺbmi, psychiatrickú liečbu a aj v čase rozhodovania súdu, t.j viac ako 5 rokov po dopravnej nehode je vedená ako pacient v psychiatrickej ambulancii. Z jej výpovede vyplýva, že manžel bol jej najbližšou osobou. Po jeho smrti pretrváva u nej stav apatie, berie lieky na ukľudnenie a spanie. Len ťažko sa vyrovnáva s jeho stratou, podstatne sa zhoršila jej kvalita života. Cíti sa osamelá, nič ju nebaví, nemá chuť nikam chodiť a viesť spoločenský život.

44. Výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, keďže zákon neustanovuje ani rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy. Preto súd musí prihliadnuť okrem závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, k naplneniu požiadavky účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ale i k požiadavke nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Vodiacimi parametrami proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom priznania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie, inak napriek poskytnutému odškodneniu by

sa poškodený mohli naďalej kvalifikovať ako obete porušenia dohovoru o ľudských právach. Na druhej strane pri zachovaní proporcionality výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť na škodcu likvidačne. Výška náhrady nemajetkovej ujmy musí tiež odrážať všeobecné zdieľané predstavy o spravodlivosti. Judikatúra súdov v oblasti ochrany osobnosti sa zhoduje na primárnom význame vyrovnávacieho charakteru náhrady nemajetkovej ujmy, resp. zmiernení nepriaznivého následku neoprávneného zásahu. V kategórií nemajetkovej ujmy v rodinných a emocionálnych vzťahoch je prakticky nedosiahnuteľné bližšie vymedzenie všeobecnejších kritérií. Nedá sa nič namietať proti konštatovaniu, že hodnota usporiadaného rodinného života resp. hodnota žiaľu, smútku a bolesti pri narušení rodinných vzťahov úmrtím alebo usmrtením blízkej osoby je nevyčísliteľná v peniazoch. Uvedené však automaticky neznamená, že súvisiaca výška náhrady za nemajetkovú ujmu je prakticky z hľadiska hornej hranice neobmedzená. Usmrtením manžela žalobkyne došlo k úplnému znemožneniu naďalej napĺňať vzťah medzi manželmi a realizovať rodinný život. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že vzťahy v rodine žalobkyni boli intenzívne. Zo strany žalovaného nebolo preukázané a ani nebola spochybňovaná pravdivosť tvrdení žalobkyne týkajúca sa jej rodinných vzťahov. Osobnosť každej fyzickej osoby je mnohovrstevne a rozmanito vnútorne štruktúrovaná. Vzťahy medzi ňou a jej rodinnými príslušníkmi sú individuálne a neopakovateľné. Násilné pretrhnutie väzieb vo vnútri rodiny, ku ktorému dochádza stratou člena rodiny, je ťažko vykompenzovať. Je to evidentne negatívny zásah do osobnostnej sféry človeka, ktorý pôsobí zraňujúco, individuálne a rozmanito u každej fyzickej osoby. Ľudia nevnímajú vždy rovnako okolnosti vonkajšieho sveta a aj ich vzťahy s inými vykazujú znaky osobitosti, neopakovateľnosti a jedinečnosti. Vzhľadom na to aj dôsledky zásahov do týchto osobnostných sfér života každého človeka sú vysoko individuálne. Keďže výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je výhradne na zvážení a rozhodnutí súdu a neexistujú zákonné ustanovenia, ktoré by upravovali resp. regulovali výšku priznanej náhrady, súd vychádzal aj z rozhodovacej činnosti všeobecných súdov v skutkovo a právne obdobných veciach. Uskutočniac odhad na spravodlivom základe priznal žalobkyni sumu 20.000 Eur.

45. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. O náhrade trov konania rozhodol súd v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení, keď priznal nárok na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu v konaní. Keďže bola žalovaná v konaní úspešná, súd rozhodol tak, že má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 CSP).
V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).
Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).
Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).
Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).